

Наукові підходи до вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва: інноваційний вимір

Ван Янлі¹

Опубліковано	Секція	УДК
30.05.2025	Освіта	378.637.016:78

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18380061>

Анотація. У статті розкрито та обґрунтовано нове розуміння наукових підходів до вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, а саме: індивідуально-творчого, системно-ціннісного, трансдисциплінарного та діяльнісного підходів.

Визначено, що індивідуально-творчий підхід науковою основою має особистісно-орієнтовані параметри фахової діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. У контексті індивідуально-творчого підходу діяльність інтерпретується як продукт особистісної творчості, результат професійного розвитку студентів як творців нового навчального простору. Системно-ціннісний підхід базується на врахуванні системи цінностей в індивідуальній матриці кожного з студентів, їхньому руху до розуміння себе як творця нових ідей і нової дії у вокальній діяльності, спрямованої на отримання власного нового мистецького результату. Трансдисциплінарний підхід розглядає засоби поєднання протилежностей різноманітних характеристик будь-якого процесу за принципом доповнення, що дозволяє створити таку основу вокальної підготовки, що забезпечує сформованість компетентності студентів у полі новаторського вирішення завдань на межі знань різних дисциплін. Він урахує зміну звичного перебігу вокальної підготовки завдяки відкритості до інтерпретацій, аналізу та трансферу інформації, інструментарію організації різноманітних зворотних зв'язків і передбачення ризиків, спрямованості на отримання нових граней-характеристик, непередбачуваних випадкових якостей, нових ідей та шляхів нової дії. Діяльнісний підхід забезпечує розгляд фахової діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва, яка визначається: індивідуальною майстерністю, можливістю розвитку, успішним здійсненням перетворювальної дії, мотивацією педагога-новатора на власну діяльність як мобільного процесу оновлення та креативного розв'язання навчально-мистецьких задач з метою надання студентам інноваційного інструментарію оригінально-самостійної творчої дії.

Ключові слова: вокальна підготовка; вокальні уміння; інновації; майбутні вчителі музичного мистецтва; вища мистецька освіта; індивідуально-творчий, системно-ціннісний, трансдисциплінарний, діяльнісний підходи.

---

¹ Ван Янлі, аспірант кафедри хорового диригування та теорії і методики музичної освіти Факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, <https://orcid.org/0009-0001-9655-677X>

Scientific approaches to vocal training of future teachers of music art: innovative dimension

Annotation. The article reveals and substantiates new understanding scientific approaches to vocal training of future teachers of music, namely: individual-creative, system-value, transdisciplinary, activity approaches.

The individual-creative approach has as its scientific basis the personally-oriented parameters of the professional activity of the future teacher of musical art. In the context of the individual-creative approach, we interpret the activity as a product of personal creativity, the result of the professional development of students, creators of a new educational space. The system-value approach is based on taking into account the system of values in the individual matrix of each student, directing them to understand themselves as creators of new ideas and new actions in vocal activity, aimed at obtaining their own new artistic result. The transdisciplinary approach considers the means of combining the opposites of various characteristics of any process according to the principle of complementarity, which allows creating such a basis for vocal training that ensures the formation of students' competence in the field of innovative problem solving at the border of knowledge of different disciplines. This important approach takes into account the change in the usual course of vocal training due to openness to interpretations, analysis and transfer of information, the tools for organizing various feedback and predicting risks, the focus on obtaining new facets-characteristics, unpredictable-random qualities, new ideas and new ways of action. The activity approach provides consideration of the professional activity of a future teacher of musical art, which is determined by: individual skill; the possibility of renewal; the successful implementation of transformative action; motivation of the innovative teacher for his own activity as a mobile process of updated creative solution of educational and artistic tasks in order to provide students with innovative tools for original and independent creative action.

Keywords: vocal training; vocal skills; innovations; future teachers of musical art; higher art education; individual-creative, system-value, transdisciplinary, activity approaches.

Вступ

Суспільно-політичні та економічні зміни, перебудова всіх сфер життєдіяльності суспільства в сучасному світі вимагають нових стратегій щодо оновлення національних систем освіти, і, зокрема, системи мистецької освіти. Саме тому проблема вокальної підготовки в контексті формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва стає одним із пріоритетних напрямів модернізації сучасної мистецької освіти. Адже від того, яким буде вчитель-музикант, та чи здатен він відповідати вимогам, які ставить перед ним суспільство, буде залежати рівень вихованості, освіти та загальної культури підрастаючого покоління.

Наразі процес удосконалення фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти вимагає всебічного розкриття творчого потенціалу студентів, забезпечення розвитку їх талантів та здібностей, моральних, духовних якостей, мотиваційно-ціннісних орієнтацій, фахових знань та умінь. Окрім того сучасна освітня політика, зорієнтована на компетентнісний і студентоцентрований підходи, потребує методологічно обґрунтованих моделей організації вокальної підготовки, здатних забезпечити розвиток не лише фахових (вокальних) умінь студентів, а й сформованості ціннісних орієнтацій, етичної відповідальності та готовності до

безперервного професійного саморозвитку. Саме тому дослідження та впровадження комплексної системи підходів до вокальної підготовки студентів факультетів мистецтв є своєчасним і соціально значущим завданням сучасної педагогічної науки та освітньої практики.

Важливо, що професійні вокальні уміння студентів формуються не тільки під час індивідуальних занять з курсу «Постановка голосу», але й інтегровані у процес вивчення таких навчальних дисциплін, як «Хоровий клас», «Хорове диригування», «Сольфеджіо», «Методика музичного виховання», «Виробнича педагогічна практика», «Практикум за кваліфікацією «Вокал», «Камерний спів», «Асистентська практика», «Виконавський практикум» та ін.

З цих позицій проблема формування умінь як важлива психолого-педагогічна проблема потребує постійного вивчення, про що свідчать наукові праці таких дослідників як: М. Варій, Г. Васянович, О. Вишневський, З. Гіптерс, С. Гончаренко, Т. Довга, О. Нікітіна, Л. Казьміренко, О. Кудерміна, О. Мойсеєва, Г. Костюк, Ян Лі, С. Максимюк, І. Мозуль, В. Моляко, О. Олексюк, О. Пехота, М. Ткач, М. Ярмаченко та ін.

Вокальна підготовка майбутніх педагогів-музикантів є предметом досліджень багатьох учених-дослідників, мистецтвознавців, педагогів-практиків, методистів серед яких В. Антонюк, А. Болгарський, В. Бриліна, А. Козир, І. Колодуб, О. Кошиць, М. Львов, Л. Масол, Ю. Мережко, О. Стахевич, Л. Ставінська, Л. Тоцька, та ін.

Між тим, сучасні виклики мистецької та освітньої практики вимагають необхідності подолання фрагментарності традиційних педагогічних моделей, які часто розглядають вокальну техніку, художню інтерпретацію та світоглядно-ціннісні орієнтири як відокремлені компоненти освітнього процесу. За цих умов вокальна підготовка студентів факультетів мистецтв не може обмежуватися формуванням суто виконавських навичок і набуває комплексного характеру, що потребує іншої стратегії розвитку вокально-педагогічної освіти, яка пов'язана із впровадженням інноваційних підходів до її змісту та організації.

Мета статті полягає в обґрунтуванні наукових підходів до вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, а саме: індивідуально-творчого, системно-ціннісного, трансдисциплінарного та діяльнісного, які забезпечують цілісне формування вокально-фахової компетентності майбутніх фахівців, здатних до інноваційної творчої діяльності в умовах сучасного культурно-освітнього простору.

Результати

Інноваційну сутність творчої діяльності у вокальній підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва ми розкриваємо з позицій індивідуально-творчого, системно-ціннісного, трансдисциплінарного та діяльнісного підходів.

У науковому дискурсі поняття «підхід» тлумачиться як метод дії, який націлений на створення цінностей для задоволення потреб. Як зауважує І. Бичко, трактування наукового підходу відрізняється особливим способом мислення та пізнання, що формується умовами, високим рівнем знань і професійної підготовки та цілісним спрямуванням [2].

Індивідуально-творчий підхід своєю науковою основою має особистісно-орієнтовані параметри інноваційної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. У контексті індивідуально-творчого підходу ми інтерпретуємо діяльність як продукт особистісної творчості, результат професійного розвитку студентів – творців нового вокального навчального простору. Комплексна взаємодія складових означеного процесу сприяє інтенсифікації намагань студентів факультетів мистецтв до опанування засобів, прийомів, методів і організаційних форм інноваційної діяльності.

Запровадження індивідуально-творчого підходу з позиції розуміння індивідуальності як епіцентру творчості (Р. Маслоу, К. Роджерс, Е. Торренс. Б. Твісс та ін.)

дозволяє розглядати інноваційну діяльність у вокальній підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва у новому вимірі свідомої індивідуальної діяльності, що характеризується: творчістю, в основі якої є талант особистості, а також, творчістю, що утворюється внаслідок самореалізації [9, с. 73]; існуванням певного продукту, який можна ідентифікувати як витвір творчого процесу, а також, новаторськими якостями продуктів творчого процесу, наділеними індивідуальними рисами особистості та її власного досвіду і бази фахових знань [12]; виконанням будь-яких завдань у творчий спосіб, а також, довготривалих приготувань, зусиль, натхнення, інтуїції, фантазії, творчої уяви, спрямованості на мету діяльності [14]; певним типом творчої активності, самоорганізації, рефлексії, цілеспрямованості дій, критичним оцінюванням і саморегуляцією поведінки навчання та спілкування [15].

Обґрунтування індивідуально-творчого підходу окреслює перспективи вокальної підготовки в рамках професійного становлення майбутнього вчителя музичного мистецтва за умов конструювання навчального інноваційного мистецького простору, що сприяє підвищенню інтенсивності творчого самовиявлення студентів за рахунок створення навчального мистецько-інноваційного хабу для реалізації творчого потенціалу студентів факультетів мистецтв університетів. Універсальні ознаки індивідуально-творчого підходу у вокальній підготовці виявляються в ставленні до творчості як здатності майбутнього вчителя музичного мистецтва самовдосконалюватися шляхом конструювання нової стратегії власної дії, по новому осмислювати роль інтуїції в генеруванні нових ідей, ураховувати важливість передбачення й прогнозування для ефективного здійснення фахової діяльності.

У межах індивідуально-творчого підходу оптимізуються вимоги до педагога, який керується принципами індивідуально-творчого підходу до кожного студента, спрямованими на впровадження в навчальну практику новітніх інноваційних методик для забезпечення: формування інтелектуального потенціалу студентів (здатності збирати, обробляти потоки навчальної мистецької інформації, генерувати нові власні ідеї подальших дій); акумулювати інтелектуально-активний простір для генерації нового знання; активувати умови для перетворення знань студентів в інновації; узгоджувати фактори для забезпечення впровадження новацій студентів у процес постановки голосу.

Отже, індивідуально-творчий підхід, який ґрунтується на визнанні унікальності вокальних, психоемоційних та художньо-естетичних характеристик кожного студента, зумовлює необхідність персоналізації освітньої траєкторії. У межах цього підходу вокальна підготовка спрямовується не лише на формування технічної досконалості, а й на розвиток творчої самореалізації, інтерпретаційної свободи та авторського художнього мислення. З цих позицій педагог виступає як тьютор і фасилітатор творчого процесу, забезпечуючи умови для рефлексії, самокорекції та проектування індивідуального вокального стилю, що відповідає сучасним вимогам мистецько-освітнього простору.

Системно-ціннісний підхід (від гр. «systema» – ціле, складене з частин, об'єднання та «цінність» з точки зору відповідності потребам особистості) [2] базується на врахуванні системи цінностей в індивідуальній матриці кожного зі студентів, спрямуванні їх до розуміння себе як творця нових ідей і нової дії у вокальній діяльності, спрямованої на отримання власного нового мистецького результату. Водночас цей підхід є одним із основних інструментів для дослідження майбутнім учителем музичного мистецтва наявного стану впорядкованості начального вокального простору з подальшим конструюванням та врахуванням системи причинно-наслідкових зв'язків в ідеях та діях, спрямованих на його інноваційне перетворення. Важливим чинником системно-ціннісного підходу є можливість розглядати вокальну підготовку через призму спрямування майбутнього вчителя музичного мистецтва до інновацій,

створення нової цінності як уміння, закладеного в освітній проєкт «Майбутнє освіти та навичок. Освіта 2030/2040», яке виявляється в створенні нової цінності та здатності до відповідального впровадження інновацій [6].

У даному контексті вартій уваги науковий погляд Т. Калюжної на ціннісні бази інноваційної діяльності. На думку вченої, це: рівноправність традицій і творчості, які мають перебувати у постійному діалозі та співпраці; монізм і плюралізм ціннісних систем, особистість – міра речей, творець власних цінностей для себе; емоційна насиченість педагогічного процесу, цілеспрямованість на творче пізнання; вихід на інтеграцію науки і практики [4, с. 90]. Водночас, системно-ціннісний підхід сприяє розгляду вокальної підготовки через призму комплексу мистецьких цінностей, які вбирають в себе різноманіття музично-виконавських еталонів, культурно-смакових переконань, що дозволяє перетворювати ідеї та почуття в образи, звуки, рухи та інші форми вираження, завдяки спілкуванню та висловлюванню, що в комплексі здатне змінювати наше сприйняття світу.

Отже, системно-ціннісний підхід уможливорює розгляд вокальної підготовки як цілісної педагогічної системи в контексті засвоєння студентами культурних, естетичних і професійних цінностей музичного (вокального) мистецтва, що визначають їхню позицію як носіїв і трансляторів художньої культури. Зміст вокального навчання структурується навколо ідей художньої відповідальності, етичності виконавської діяльності, національної та міжкультурної ідентичності, що забезпечує інтеграцію фахових умінь із світоглядними орієнтирами особистості майбутнього митця й педагога.

Трансдисциплінарний підхід розглядає засоби поєднання протилежностей різноманітних характеристик будь-якого процесу за принципом доповнення, що дозволяє створити таку основу вокальної підготовки, що забезпечує сформованість компетентності студентів у полі новаторського вирішення завдань на межі знань різних дисциплін. У зв'язку з цим дослідники М. Ткач [7]; М. Tkach, O. Oleksiuk, L. Bobyk et al. [13] визначають, що фахова підготовка студентів факультетів мистецтв потребує впровадження низки нових підходів, визначальними рисами яких є «міждисциплінарний синтез знань, методологічна плюралістичність, поліваріантність пошукових векторів, міжпредметні зв'язки, посилення інтеграційної взаємодії тощо» [7; 13]. Трансдисциплінарний підхід забезпечує здатність студента здійснювати інноваційну дію на факультетах мистецтв університетів, урахує зміну звичного перебігу вокальної підготовки завдяки відкритості до інтерпретацій, аналізу та трансферу інформації, інструментарію організації різноманітних зворотних зв'язків і передбачення ризиків, спрямованості на отримання нових граней-характеристик, непередбачуваних випадкових якостей, нових ідей та шляхів нової дії.

Реалізація трансдисциплінарного підходу в системі мистецької освіти сприяє формуванню у студентів нового типу мислення, характерними ознаками якого, згідно Г. Бевз є «створення із розрізнених дисциплінарних сфер єдиної площини евристичного, аксіоматичного узгодження наукового мислення у вивченні предметного поля» [1, с. 31]. Орієнтація майбутнього вчителя музичного мистецтва на пошук інформації з метою дослідження ситуативно-виконавської та комунікативно-інтегративної проблематики навчального диригентсько-хорового простору виступає інструментом для: виявлення в різних дисциплінах мистецько-академічного циклу специфічних знань, подібних елементів, понять, закономірностей, явищ; комбінування й синтезу отриманої інформації в якісно нову цілісність; проектування етапності процесів та їх якісно-нового змістовного наповнення для інноваційного впорядкування навчального простору; цілеспрямованість на ефективність і результативність.

На думку В. Ребухи, предметні межі розчиняються, коли студент, під час розв'язування професійних завдань, спирається на особистісні знання, навички і вміння

з кількох предметних дисциплін та може здійснити критичну оцінку власно використаних міжпредметних знань [3, с. 63].

Отже, трансдисциплінарний підхід дозволяє розглядати формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до інноваційної діяльності у процесі вокальної підготовки як процес розв'язання навчальних проблем завдяки актуалізації знань з окремих дисциплін як джерела поповнення об'єму інформації в конкретному навчальному завданні. Цей підхід сприяє розвитку інтелектуального потенціалу студента, розширює розуміння ним ефективних механізмів інноваційної діяльності, дає змогу сконцентрувати знання з різних навчальних дисципліни в напрямку отримання нового знання, нового досвіду, нової дії, нових результатів, а також, оцінити якість власної інноваційної діяльності у процесі вокальної підготовки. Така взаємодія забезпечує науково обґрунтоване формування вокальної техніки, розвиток емоційного інтелекту, сценічної комунікації та медіаграмотності. Вокальна підготовка постає як поле синтезу теоретичних моделей і практичних дій, що сприяє формуванню у студентів здатності до інноваційної діяльності, міжпрофесійної взаємодії та адаптації до динамічного культурно-освітнього середовища.

Схиляючись до думки, що вокальна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва є наскрізним процесом самореалізації, який передбачає оперативний зворотний зв'язок на основі діагностики проміжних і фінальних результатів, вважаємо, що цей підхід забезпечує сконцентрованість педагогічних зусиль на досягнення студентами успіху, введення ними інноваційних здобутків у власну навчально-мистецьку діяльність, спрямовує до досягнення високого рівня професійної майстерності, що є потужним фактором процесу формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до інноваційної діяльності.

Діяльнісний підхід дозволяє розглядати специфіку інноваційної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва, що визначається: індивідуальною майстерністю; можливістю оновлення; успішним здійсненням інноваційної перетворювальної дії; мотивацією педагога-новатора на власну діяльність як мобільного процесу оновленого креативного розв'язання навчально-мистецьких задач з метою надання студентам інноваційного інструментарію оригінально-самостійної творчої дії. Адже, згідно Л. Ребухи, основними складовими освітньої інноватики є: створення освітніх інновацій; процес прийняття, розуміння, оцінки та інтерпретації нової дії; досвід практичного втілення інновацій у навчальній діяльності [3, с. 54].

З цих позицій доречно підкреслити, що інноваційна діяльність, розробка моделі бажаного творчого пошуку, узгодження й оновлення діяльнісної стратегії в рамках етапів і термінів досягнення результатів інноваційної діяльності, добір оригінальних засобів її ефективного реалізації на сьогодні є одним із провідних напрямів в освіті, зокрема в мистецькій освіті.

У працях зарубіжних учених, які досліджували теорію діяльності, (К. Kuutti, В. А. Nardi, та ін.) *інновація* досліджується як специфічна діяльність, спрямована на якісну зміну як суб'єктів навчання, так і навчальних об'єктів [8; 10]. Тому сутність використання діяльнісного підходу проявляється в креативному застосуванні цінних інноваційних ідей у конкретних умовах вокальної підготовки. Цей підхід дозволяє активізувати інтелектуально-творчий потенціал майбутнього вчителя музичного мистецтва, стимулювати генерацію нових ідей, підпорядковувати новації навчальним цілям, знаходити ефективні форми, прийоми, засоби для здійснення продуктивного процесу постановки голосу та отримання оригінального результату фахової діяльності.

Діяльнісний підхід орієнтує освітній процес на активне включення студентів у різні форми професійно значущої вокально-виконавської та педагогічної діяльності. Засвоєння знань і вмінь відбувається через практику: концертну, ансамблеву, проєктну, дослідницьку та рефлексивну діяльність. Такий підхід забезпечує формування стійких

професійних компетентностей, здатності до саморегуляції, критичного оцінювання власної виконавської практики та безперервного професійного зростання. Вокальна підготовка розглядається як процес активного конструювання досвіду, в якому студент виступає суб'єктом творчої і педагогічної дії.

Діяльнісний підхід дозволяє розглядати вирішення вокальних завдань за допомогою інноваційної діяльності у комплексі розв'язання нестандартних завдань комунікативного, технологічного, виконавського, творчого та управлінського рангу. Ці завдання потребують як організаційно-творчого, так і інноваційного впорядкування, адже інноваційний процес є комплексною діяльністю з формування, використання, поширення та введення нового, створення нових діяльнісних практик.

Орієнтація на діяльнісний підхід передбачає введення в процес вокальної підготовки інноваційних алгоритмів дії від вихідного стану осмислення й продукування ідей покращання якості наявних характеристик через створення моделі, наповненої інноваційним змістом до практичного втілення інноваційної дії з результативним ефектом оновлення. Форма фахової діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва передбачає впровадження нововведення на творчо-діяльнісній основі з урахуванням специфіки взаємодії складових вокального процесу.

У рамках діялісного підходу до формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до фахової діяльності передбачена активна позиція педагога, спрямована на забезпечення інноваційного навчального клімату, що сприяє психологічній розкритості та сконцентрованості студентів на шляхах самореалізації в інноваційній діяльності, зокрема на таких як: самостійний саморозвиток, ентузіазм у починаннях; зміщення ціннісно-цільових установок у напрямку інноваційної реконструкції; оновлення характеристик «Я-образу»; проектування нової моделі творчої взаємодії; готовність впроваджувати нові способи інноваційної діяльності у зміст фахової підготовки.

У таблиці 1 представлено узагальнені теоретичні положення, які викладено у дослідженні.

Таблиця 1

Наукові підходи до вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва: інноваційний вимір

Методологічний підхід	Зміст підходу	Наукова новизна	Результат	Практичне значення
<i>Індивідуально-творчий</i>	Розвиток особистісно-виражальної та інтерпретаційної складової вокальної діяльності студента.	Окреслює перспективи вокальної підготовки студентів за умов конструювання інноваційного мистецько-освітнього простору.	Обґрунтовано механізми індивідуалізації вокальної підготовки в освітньому середовищі.	Можливість проектування індивідуальних освітніх траєкторій у вокальній підготовці студентів.
<i>Системно-ціннісний</i>	Формування цілісного бачення вокально-педагогічної діяльності як єдності	Вокальна підготовка через призму комплексу мистецьких цінностей, різноманіття	Окреслено ціннісно-орієнтовану модель вокальної підготовки студентів.	Використання в розробці освітніх програм механізмів інтеграції фахових умінь із світоглядними

	світоглядних, професійних і мистецьких цінностей.	музично-виконавських еталонів, культурно-смакових переконань.		та ціннісними орієнтирами особистості студента.
<i>Трансдисциплінарний</i>	Інтеграція знань з різних навчальних дисциплін в напрямку отримання нового знання, нового досвіду, нової дії, нових результатів.	Обґрунтовано концепт «трансдисциплінарна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва».	Здатність до інноваційної діяльності, сформованість теоретико-методологічної бази для міжгалузевої взаємодії у вокальній освіті.	Упровадження між- та трансдисциплінарних модулів і форм вокального навчання.
<i>Діяльнісний</i>	Опанування студентами практико-орієнтованих форм вокально-педагогічної діяльності.	Упровадження нововведення на творчо-діяльнісній основі з урахуванням специфіки взаємодії складових вокального процесу.	Розв'язання вокальних завдань за допомогою інноваційної діяльності комунікативного, виконавсько-творчого та управлінського характеру.	Готовність впроваджувати нові способи інноваційної діяльності з метою надання студентам методичного інструментарію оригінально-самостійної творчої дії.

Джерело: власна розробка автора

Висновки

Таким чином, комплексне дослідження процесу вокальної підготовки студентів факультетів мистецтв з позицій індивідуально-творчого, системно-ціннісного, трансдисциплінарного та діяльнісного підходів засвідчило, що така взаємодія створює міцну теоретико-методологічну базу для концептуалізації основ інноваційної творчої діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. Це сприяє формуванню не лише високого рівня вокально-технічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва, а й цілісної професійної ідентичності, готовності до інноваційної діяльності та ефективної взаємодії в сучасному культурно-освітньому просторі.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в обґрунтуванні та проектуванні методичної моделі формування готовності студентів факультетів мистецтв до інноваційної творчої діяльності з урахуванням викликів сьогодення.

Список використаних джерел

1. Бевз Г. М. Трансдисциплінарний підхід у психологічних дослідженнях реформи освіти як складного явища. *Вісник післядипломної освіти: зб. наук. праць. Серія*

- «Соціальні та поведінкові науки». Київ, 2022. Випуск 22(51). С. 28-46, С. 31.
<http://umo.edu.ua/socialjni-ta-povedinkovi-nauki-vipuski/zbirnik-naukovikh-praci-visnik-pisljdiplomnoji-osviti-serija-socialjni-ta-povedinkovi-nauki-vipusk-2251-2022>.
2. Бичко І. В. Філософський енциклопедичний словник. Київ: Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України: Абрис, 2002. 742 с.
  3. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти: монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.
  4. Калюжна Т. Г. Педагогічна аксіологія в умовах модернізації професійно-педагогічної освіти : монограф. / за наук. ред. О. В. Уваркіної. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. 128 с.
  5. Козир А. В. Федоришин В. І. Вступ до акмеології мистецької освіти: навч.-методич. посіб. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. 263 с.
  6. Програма ОЕСР «Майбутнє освіти та навичок 2030/2040». URL: <https://www.oecd.org/en/about/projects/future-of-education-and-skills-2030.html>.
  7. Ткач М.М. Вища мистецька освіта у постнекласичному дискурсі: між- та трансдисциплінарний вимір. Трансдисциплінарний вимір підготовки фахівців мистецького профілю: колективна монографія. Ч. 1 / Т. Бондар та ін.; за заг. ред. А. Козир. Київ: Вид-во «Світ знань», 2023. С. 47 – 78.
https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/42516/Transdystyplinaryi%20vymir_Ch.1.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
  8. Kuutti Kari. Activity theory, transformation of work, and information systems design. Perspectives on activity theory. Publisher Cambridge University Press, 1999. pp. 360-376.
  9. Maslow A. H. Religions, values and peak-experiences. New York: Free Press of Glencoe, 1961. 208 p.
  10. Nardi B. A. Activity theory and human computer interaction. Context and Consciousness: Activity Theory and Human-Computer Interaction. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press. 1996. pp. 1-8
  11. Rockefeller S. C. John Dewey: Religious Faith and Democratic Humanism. New York : Columbia University Press, 1994. 683 p.
  12. Rogers Carl. El camino del ser. Madrid: Publisher : Editorial Kairós, May 25, 2007. 200 p.
  13. Tkach M., Oleksiuk O., Bobyk L., Mymryk M. and Liming W. Non-linear thinking strategies in post-non-classical higher art education: A synergistic concept. Sci Herald Uzhhorod Univ Ser Phys. 2024; (55): 1994-2005. <https://doi.org/10.54919/physics/55.2024.199kv4>
  14. Torrance E. P. The Nature of Creativity as Manifest in its. Testing Sternberg R.J. Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1988, p. 32-75
  15. Twiss B. C. Managing technological innovation. London : Longman, 1980. 240 p.